

SjømatNorge

**Automatisk lusetelling i Havbruksmeldingen
Status og ambisjoner**

Risikovurdering – får vi et tilrettelagt regelverk for omstilling gjennom miljøteknologiordningen senest 2026?

Stortingets vedtak:

- Innføre en teknologinøytral miljøteknologiordning fra høsten 2025, der redusert kapasitet i røde områder kan tas i bruk i nullutslippsanlegg.
- Utvide til lavutslippsløsninger **når datagrunnlag og teknologisk verifikasjon (*herunder automatisert lusetelling*) er på plass**. Dette skal utredes og høres, med oppstart senest 2026.
- Ordningen skal erstatte dagens unntaksregel i trafikklyssystemet og innrettes slik at insentiver står i forhold til effekt på lusereduksjon.

Hvorfor dette utfallet? Fjørfe-eksemplet

Fjørfe kjøttkontroll - New opportunities

Tidligste publisert artikkel på kamera validering opp mot human performance (fjørfe): **1996**

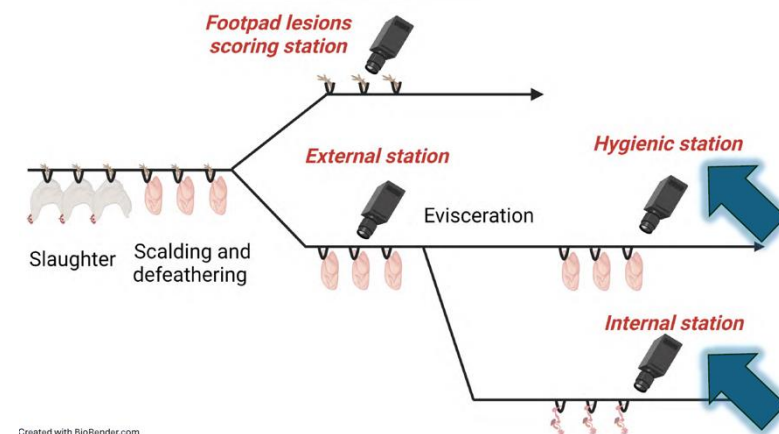
Eu regulation 2017/625: **opens for new technologies** to be used to complement meat inspection

- Requiring that the documentation about their efficacy is accepted by the EU Member States

Article 25, point 2 in EU Regulation 2019/627: the CA can decide that **only a representative sample of chickens from a flock needs to undergo post-mortem inspection**,

- If the poultry abattoir has a system that the OV assesses as appropriate to use for detecting poultry with abnormalities, contamination

⇒ **Kamerabasert –kjøttkontroll (fjørfe) er fremdeles ikke standard og akseptert på generelt plan av myndigheter**

Skal man altid ændre på det akseptable risikonivå (grenseverdi) fordi man kan?

Enighed vurderet med kappa

VISION	Kødkontrollør	
	Olie/fækal (+)	Olie/fækal (-)
F (+)	1,5%	6,8%
F (-)	3,7%	87,9%

- **VISION finder** fækal/olie på **8.3%** af grisene
- **Kødkontrollen finder** fækal/olie på **5.2%** af grisene

- **Cohens Kappa**
 - 0.17 → Ingen enighed
 - Modificeringer eksisterer, men anvendes sjældent

- Men skal de være enige
Eller finde mest mulig gødning?

Teknologisk Institut

Det avhenger av ganske mye...

Forutsetning:

1. Variasjon mellom lusetellinger **øker** jo flere som lus som faktisk er på fisken
2. Automatiske lusetellere teller generelt **flere lus**, men gir samtidig **mer klinisk informasjon**

Foto: Ø. Haram/Sjømat Norge

Foto: Trine Forsland, iLaks.no 12. mai 2022

Slik jobber Sjømat Norge med de automatiske lusetellere

- Nedsatt **arbeidsgruppe** med utstysleverandører og oppdrettere som bruker utstyret, til å gi faglige innspill til;
 - Innspill til det regulatoriske arbeidet
 - Dokumentasjon og validering av lusetellere
- **Fokus Sjømat Norge:**
 - Rask tilrettelegging for landsdekkende miljøfleksordning
 - Lusetelling som er praktisk gjennomførbart
 - Ikke indirekte innstramming av regelverket som følger av ny tellemetodikk
 - Vi må ikke gjøre det for komplisert å komme i gang med ny teknologi

Nye vilkår fra MT knyttet til dispensasjoner + Havforskningsinstituttets arbeid med å styrke kunnskapsgrunnlaget for metodikk til manuell lusetelling ([AutoSOP](#))

Nye vilkår for å styrke datagrunnlaget:

Mattilsynet har innført nye vilkår knyttet til dispensasjoner for automatisk lusetelling i 2026, der ***manuelle lusetellinger skal gjennomføres én gang per kvartal*** av fiskehelsetjeneste i henhold til AutoSOP-protokollen.

Utfordringer

- For nedsenkbare løsninger gjør det mer skade enn gagn å skulle heve disse rutinemessig 1 gang per kvartal. Det er flere erfaringer med at lusepåslag kommer i forbindelse med at merden heves.
- Kvartalsvis telling ved lave temperaturer => uønsket å håndtere fisk ved lave temperaturer
- Utstyr for telling i lukkede merder => økt risiko for skade på fisk

Det regulatoriske arbeid + det videre verifikasjonsarbeid

- Tilrettelegge regulatorisk for automatisk luseteller => må ikke stå i veien for miljøfleksordning i hele landet
- Frivillighet i metode og i innrapporteringen angis hvilken metode som er anvendt for telling?
- Skille på teknologi (lavutslippsløsninger) i verifikasjonsarbeidet?
- Enn så lenge må Mattilsynet ved myndighetskontroller og forvaltningsmessige inngrep forholde seg til dagens ISO-metode

Ole Fretheim

Fagsjef havbruksteknologi

ole.fretheim@sjomatnorge.no

907 46 701

Lone Flyvholm

Fagsjef miljø og helse

lfl@sjomatnorge.no

986 62 017

